A Gilbert & George páros munkáiból nyílt tárlat a Ludwig Múzeumban

Hétköznapi bűnbakkeresés

Negyed évszázad múltán ismét Budapestre látogatott a londoni alkotópáros, Gilbert & George: a Ludwig Múzeumba hozták el a 123 képből álló Bűnbak képek sorozatuk huszonhét darabját, amelyeken az élő szobrokként is emlegetett alkotók a multikulturális világ életbe vágó társadalmi problémáit kapcsolják össze a művészettel. „Általában a művészek szerelmesek lesznek az alkotásba, mi magába a befogadóba, a nézőbe lettünk szerelmesek, és a mindenkit érintő kérdésekben párbeszédre hívjuk őket" – fogalmaztak az alkotók a tárlat tegnapi sajtóbejárásán.

Szilléry Éva

Az ötven éve együtt dolgozó művészek sajátos önarcképeiken a kor égető kérdéseire reflektálnak Fotó: Éberling András

Ötven éve dolgozik együtt Gilbert Prousch és George Passmore, azaz a Gilbert & George néven alkotó páros, akik ragaszkodnak ahhoz, hogy egy emberként reflektáljanak a kor égető kérdéseire. Kíméletlen kritikusai a multikulturális világnak, a tabuk határait feszegetik, makulátlan eleganciájukkal az arisztokráciát figurázzák ki, elmondásuk szerint a bigottból a liberálist, a liberálisból a bigottat szeretnék kihozni.

A Ludwig Múzeumban látható művek részei a 2013-ban született Bűnbak képek sorozatuknak, az alkotások a modern nyugati világot tárják elénk Gilbert & George szociológiai környezetén keresztül, az együttélés feszültségeit vetítve előre. Szinte látnoki erővel, hiszen az általuk megfogalmazott rettegés, a migráció kérdése azóta mindennapjaink részévé lett. Az alkotók hol maszkok mögött, bombaszerű nitrós palackokba bugyolálva, hol szétszaggatva, oszlop mögé bújva a fenyegetettség sűrűjében vagy különböző faji és társadalmi háttérrel rendelkező fiatalok között tűnnek fel – némelyikük nevet, egyesek higgadt fellépést mutatnak, mások kifejezéstelenül bámulnak.

A sorozatban gyakran a művészpáros elmaszkírozott alakja jelenik meg, maguk és környezetük egyaránt cafatokban látható – a szilánkos, törmelékes darabkák e töredezett mozaikja rommá bombázott vagy robbanás közbeni helyszíneket, illetve jeleneteket tár elénk.

A Spitalfields című munkán mindketten darabokra szaggatva örvénylenek a levegőben a londoni Fournier Street György-korabeli épületeinek háttere előtt, a Spitalfields negyedben, ahol az alkotópáros műterme és otthona található. Középen egy elegáns muszlim nő gyalogol át, képmása tükörrel megkettőzött, így mintha két irányba menne.

A művészek a tegnapi sajtóbejáráson kifejtették, hogy azok a témák kerülnek munkáik fókuszába, amelyek mindannyiunk életét meghatározzák: a faj, a vallás, a szex, az élet, a halál, a kockázat, a remény. Hisznek a néző és az alkotó baráti kötelékében, az alkotás által bármilyen életkorú és társadalmi hátterű emberrel kezdeményezhető dialógusban. Az alkotók az ideológiai sokszínűség terén a világ egyik legváltozatosabb városának lakóiként szemtanúi annak, miként alakul át a közösség faji és vallási hovatartozás, foglalkozás, vagyoni helyzet és társadalmi osztály tekintetében. A Ludwig Múzeum tereibe válogatott fotók a bűnbakkeresés mechanizmusára is rámutatnak, miközben a modern urbánus élet kérlelhetetlen kritikusaiként járják körül világunkat.

A londoni művészpáros 27 művéből összeállított, Bűnbak képek Budapestnek című tárlat szeptember 24-ig látogatható a Ludwig Múzeumban.

Visegrádi palotajátékok

Európa csaknem tíz országából majdnem ezer fellépő és még ennél is több korhű öltözetet viselő hagyományőrző vesz részt a tegnap kezdődött XXXIII. Visegrádi Nemzetközi Palotajátékokon. A fesztivál három napja alatt a királyi palota eredeti pályáján tíz alkalommal láthatják az érdeklődők a három különböző felépítésű, nemzetközi lovagi-torna-bemutatót, amelyen Európa legjobb hagyományőrző csoportjai adnak elő csatajeleneteket, lovas és gyalogos küzdelmet, tartanak íjászbemutatókat. Több mint száz program várja a látogatókat: a szabadtéri színpadon régizenei koncertek, középkori táncbemutatók, komédiás-előadások és bábszínház várja a közönséget. A fesztivál részletes programját a www.palotajatekok.hu oldalon olvashatják. (MI)

Verdi Requiemje Székesfehérváron

Augusztus 12-én Verdi Requiemje csendül fel a Musica Sacra-rendezvényen, amelyet negyedik alkalommal tartanak Székesfehérváron. A koncertet felvezető pénteki sajtótájékoztatón Cser-Palkovics András polgármester rámutatott arra, hogy az augusztusi királyi napok ma már elképzelhetetlenek színvonalas komolyzenei produkció nélkül. Ifj. Major István, az Alba Regia Szimfonikus Zenekar igazgatója kiemelte, hogy a darabban a világ leghíresebb operaházaiban fellépő művészek énekelnek: Lukács Gyöngyi (szoprán) és Komlósi Ildikó (mezzoszoprán) mellett Otokar Klein (tenor) és Alexandru Agace (basszbariton) lép a közönség elé. Az Alba Regia Szimfonikus Zenekart és az öt vegyeskarból egyesített kórust Drahos Béla vezényli majd. (MTI)

A csintalan Tűrhető Lajos ismét világgá indul

Nagy Koppány Zsolt

Mindig nagy szeretettel és várakozásokkal veszem kézbe a Manó Könyvek sorozatának, a Régi Kedvenceknek az újabb és újabb darabjait, és nem volt ez másként Nagy Katalin újonnan kiadott Tűrhető Lajos, valamint Világgá mentem című ifjúsági kisregényeivel sem. Kicsit ugyan csodálkoztam, hogy vajon mi vihette arra a kiadót, hogy már a második Nagy Katalin-könyvet adják ki egészen elképesztően magas nyomdatechnikai minőségben, Dudás Győző kiváló rajzaival, hiszen az előző könyv (A világ legrosszabb gyereke) is ebben a sorozatban jelent meg, és bár szórakoztató volt, kedves és jó, nem biztosította azt az átütő élményt, ami indokolttá teszi egy szerző második könyvének a kiadását is.

A Tűrhető Lajos és a Világgá mentem című kisregények inkább laza történetfüzérek és természetesen hordozzák az első kötet minden báját: Nagy Katalin remekül tudja megrajzolni a rossz gyerekek alakját, hitelesen képes feleleveníteni a gondolataikat, problémáikat, a félreértésekből születő vidám helyzetek leírásának pedig egyenesen mestere, még akkor is, hogy ha 2017-ben ezeknek a tételeknek kicsit más a színe (és fonákja), mint 1973-ban, a könyv első megjelenésekor volt. A gyermekkorunkat felidéző világ megrajzolása is nosztalgikus hangulatba kergetően hiteles, még úgy is, hogy például az én gyerekeimnek igen sok mindenhez magyarázatot kellene fűzni. (Ebben segít – az előző kötet gyakorlatához hasonlóan – a könyv végén szereplő kis szótár, ahol az őrsvezetőtől kezdve a nótafán keresztül egészen azt Ibusz-szobáig mindent megmagyaráz a lelkiismeretes – és a gyorsan felejtő történelmi/történeti tudatot minden jel szerint tökéletesen ismerő – szerkesztő.)

Benne vannak ebben a könyvben a hetvenes évek hétköznapjai (kapucsengővel!), a tömbházlakásokba zsúfolt karakterek egymás mellett élésének vidám vagy keserű, de jelképesre karikírozott eseményei, a szocialista piacgazdaság minden kedélyessége: „Nagyi! – vágott a szavába Öcsi izgatottan. – Nem érdemes vacakolni! Figyelj ide! 500 és 1000 forintos utalványt lehet kapni ajándékba. Aki beküldi a rózsaszín meg kék kupakokat, annak sorsolják. Gyorsan bontsunk fel három Márka szőlőlét! Megéri!". Megjelenik ugyanakkor az egy háztartásban élő többgenerációs családok életének minden (hazug?) romantikája, a cukiság, a humor: „A kutyának is jobb lesz, ha elkerül itthonról. Szilvia ugyanis elnevezte cicának. Cic-cic-cic-cic – ezt mondja, ha meglátja. A meséskönyvben véletlenül fordítva mutatták neki a kutyát meg a macskát. És most már nem tudják visszacserélni." Máskor meg egészen költői magaslatokba emelkedik a szöveg: „Én meg olyan nyugodt voltam, mint egy bárányfelhő."

A történet kedves, de nem túl izgalmas, mégis azt mondom, érdemes elolvasni, mert – hogy is fejezzem ki magam – a dokumentumértékük meglehetős. Mivel a szerző minden bizonnyal nem volt tudatában annak, milyen egzotikusnak hat majd könyvének egyik-másik fordulata, ő csak leírta a körülötte lévő világot, sok mindennel – még talán a saját, mint tudjuk, megszépítő emlékezetünknél is – hitelesebben mutatja be a hetvenes évek kedélyes csintalangyerek-oldalát. És hát ez bőven elegendő ok és terep a jóízű nosztalgiázásra.

Nagy Katalin: Tűrhető Lajos, Világgá mentem, Manó Könyvek, Budapest, 2017

magyar idők konzervatív közéleti napilap
Apróhirdetések és gyászhirdetések megjelentetése a lapban:
E-mail: apro@magyaridok.hu • Telefon: 06-1/987-6454
Személyes hirdetésfelvétel: 3S Karakter Kft. Reklámügynökség
1087 Budapest, Osztály u. 16-18/D., kaputelefon: 4.
Telefon: 06-1/332-0611 • Nyitva tartás: 9-16 óráig